

Cultuur en sport

De niet-gebruikswaarde bij waardering van cultuur en sport

Andy Vekeman, Jan Colpaert, Alain Praet, Michel Meulders en Jeroen Scheerder

Kosten-batenanalyse

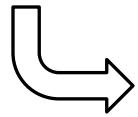
- Inleiding
- Economische concepten
- Survey
- Resultaten
- Besluit

Kosten-batenanalyse

- **Inleiding**
- Economische concepten
- Survey
- Resultaten
- Besluit

Inleiding

- Vergelijking kosten en baten van een overheidsinvestering om de wenselijkheid ervan te beoordelen
- Kosten relatief eenvoudig te bepalen, baten zijn veel moeilijker te kwantificeren

specifieke technieken uit de milieueconomie

- Zes cases
 - Bokrijk
 - Openbare bibliotheek
 - Openbaar zwembad
 - Ronde van Vlaanderen
 - SMAK
 - Vooruit

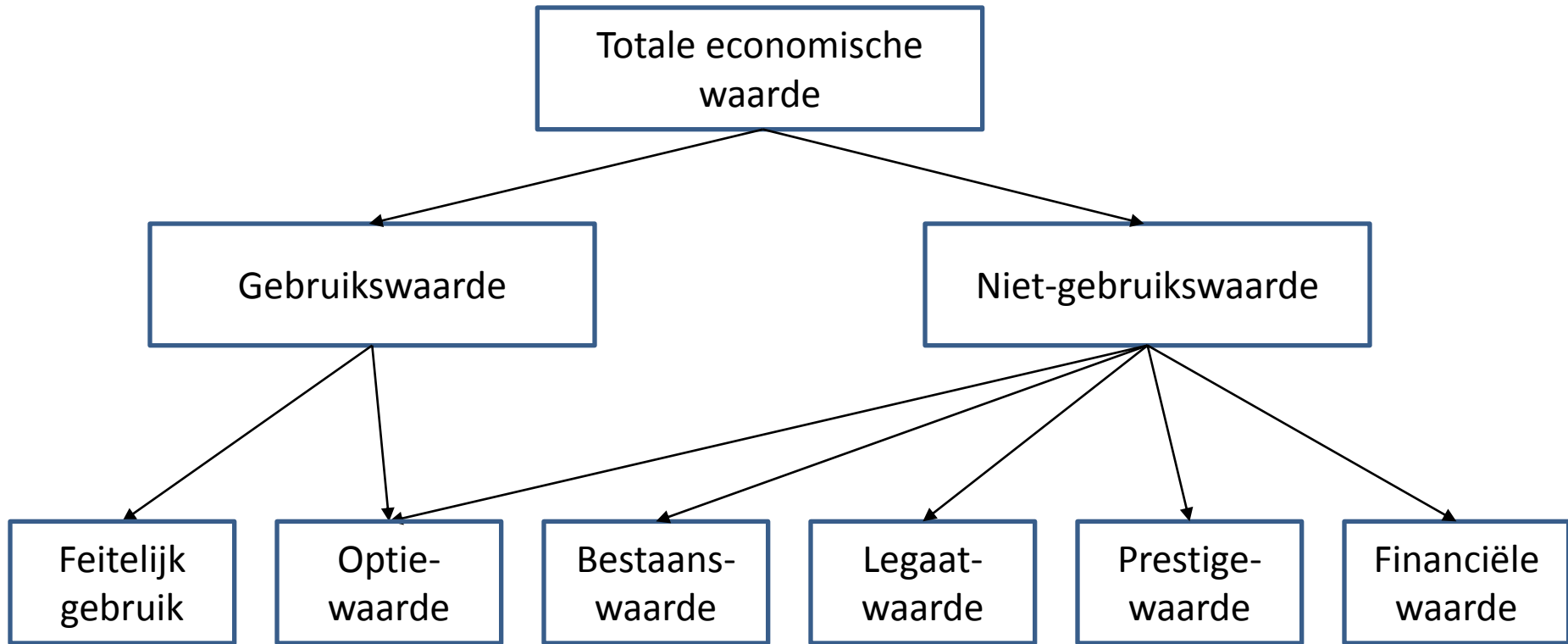
Kosten-batenanalyse

- Inleiding
- Economische concepten
- Survey
- Resultaten
- Besluit

Economische concepten

- In een kosten-batenanalyse staat BTB centraal
- De BTB bepaalt de waarde van een goed
 - Intuïtief: Niemand wil meer betalen dan het hem of haar waard is
 - Dankzij de BTB worden de baten uitgedrukt in een monetaire eenheid
- Bij sport en cultuur is niet enkel de BTB voor het gebruik belangrijk
 - We hechten ook waarde aan cultuur en sport zonder dat we er gebruik van maken
 - Men vindt het belangrijk dat het museum kunstwerken bewaart voor toekomstige generaties / men heeft baat aan de uitstraling of aan de tewerkstelling die het museum genereert
- Deze studie nam de niet-gebruikswaarde expliciet mee op (alle respondenten)

Economische concepten

Kosten-batenanalyse

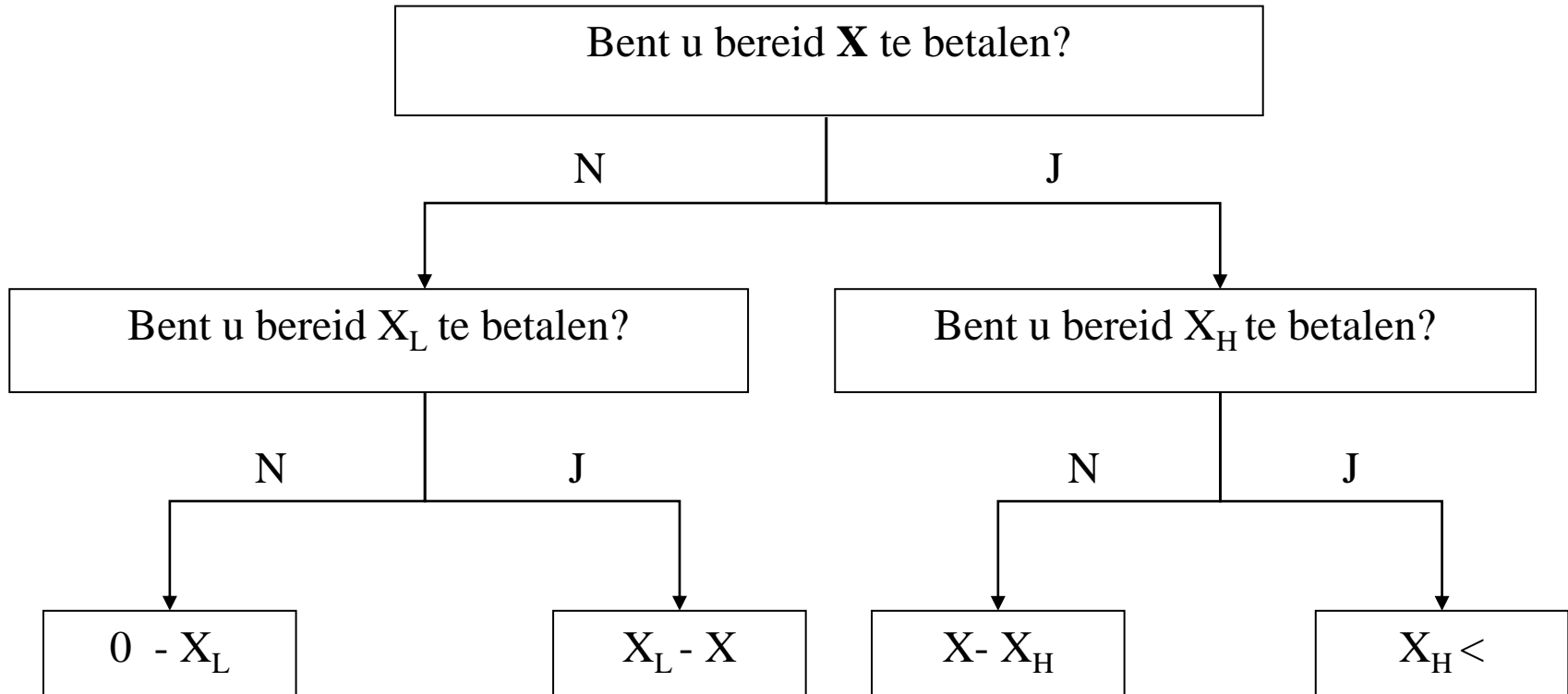
- Inleiding
- Economische concepten
- **Survey**
- Resultaten
- Besluit

Survey

Na een korte voorstelling van de case volgt

- Stel dat door toenemende kosten het SMAK de deuren moet sluiten omdat het niet meer rendabel is. Als iedereen echter een steunbedrag betaalt, dan kan het SMAK blijven bestaan en toegankelijk blijven in de toekomst. Dit steunbedrag zal opgehaald worden door een kleine stijging van de personenbelastingen.
- Bent **u persoonlijk** bereid om jaarlijks ...€ bij te dragen, in de vorm van **extra** belastingen, om ervoor te zorgen dat het SMAK blijft bestaan?

Survey

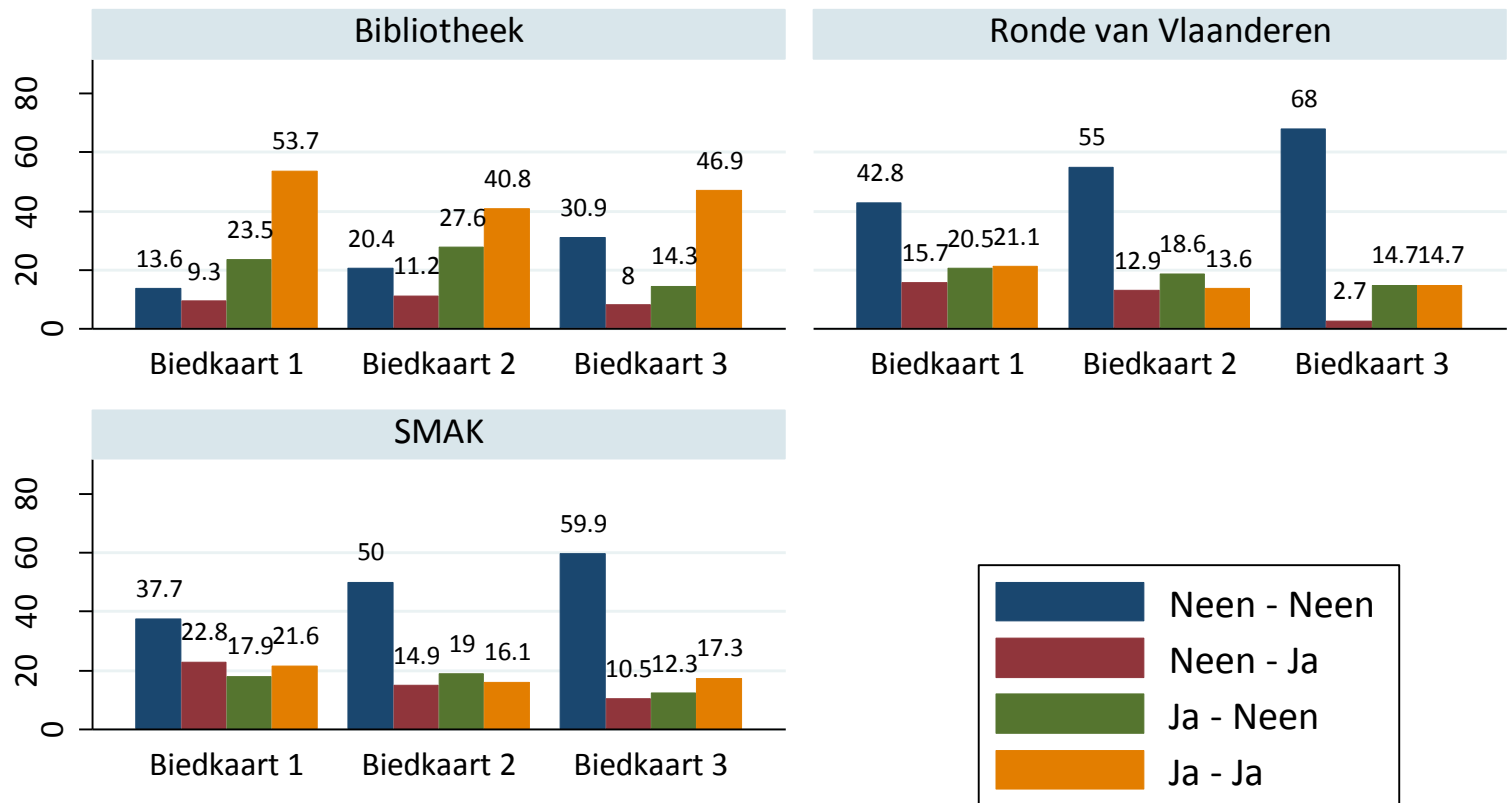

- Biedkaart 1 (1 – 5 – 11)
- Biedkaart 2 (3 – 9 – 15)
- Biedkaart 3 (7 – 13 – 20)

Kosten-batenanalyse

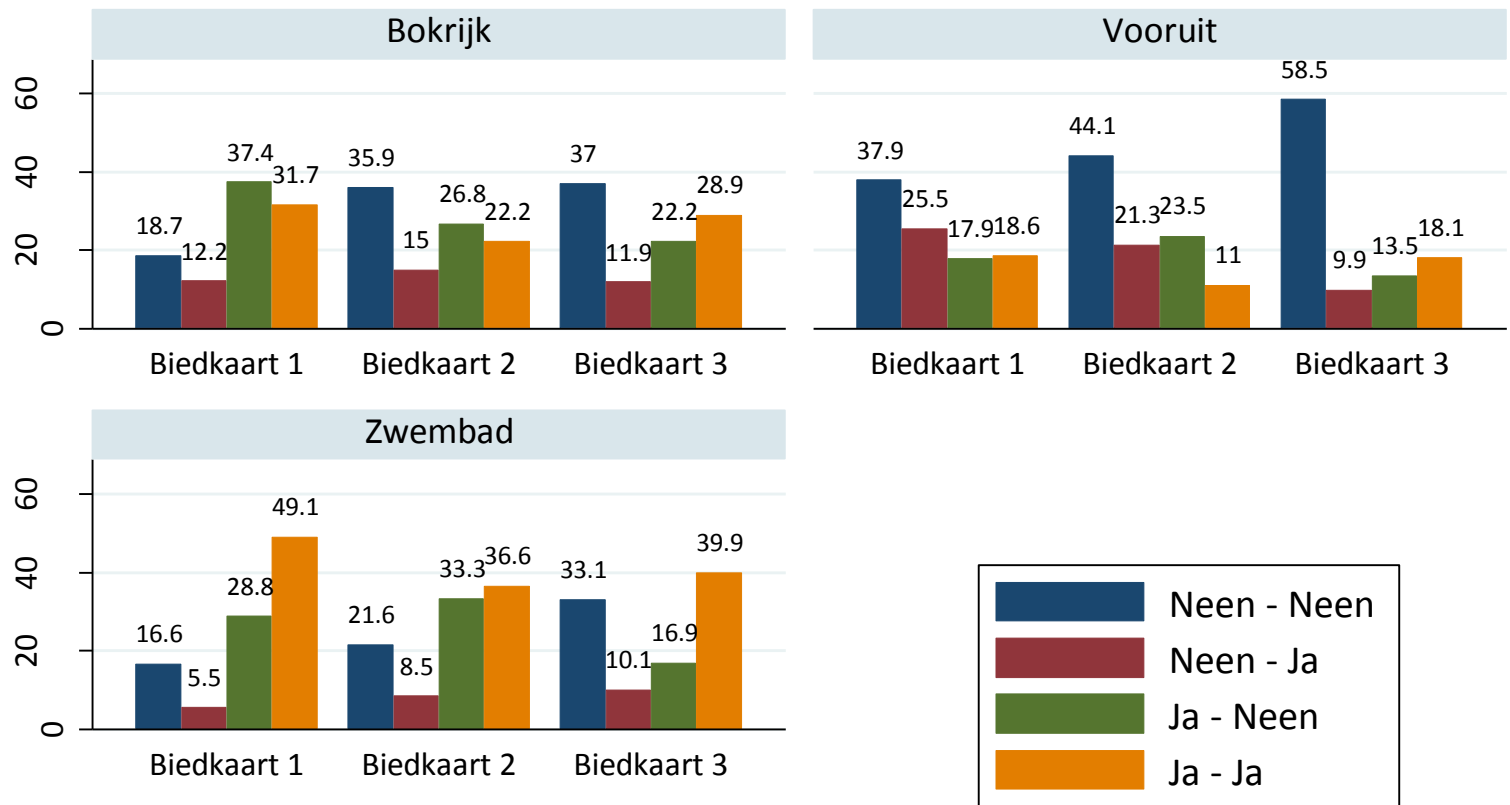
- Inleiding
- Economische concepten
- Survey
- **Resultaten**
- Besluit

% dat bereid is voorgesteld bedrag te betalen

- Hoog percentage Neen-Neen antwoorden
- Verhoogt met hogere bedragen op voorgelegde biedkaart

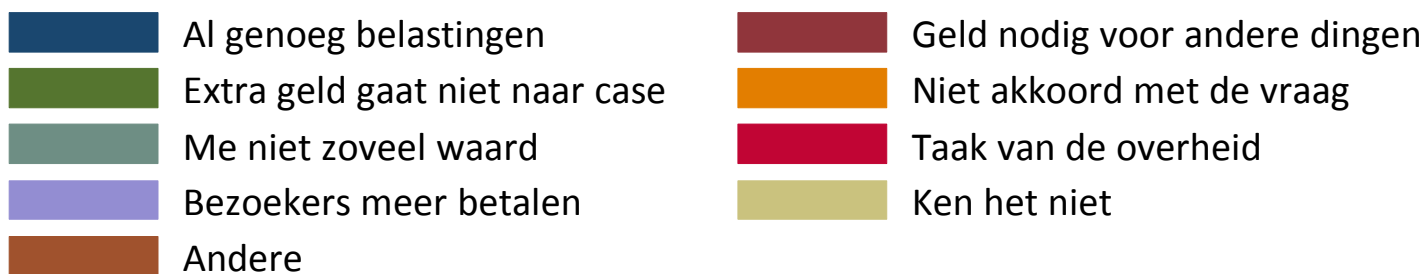
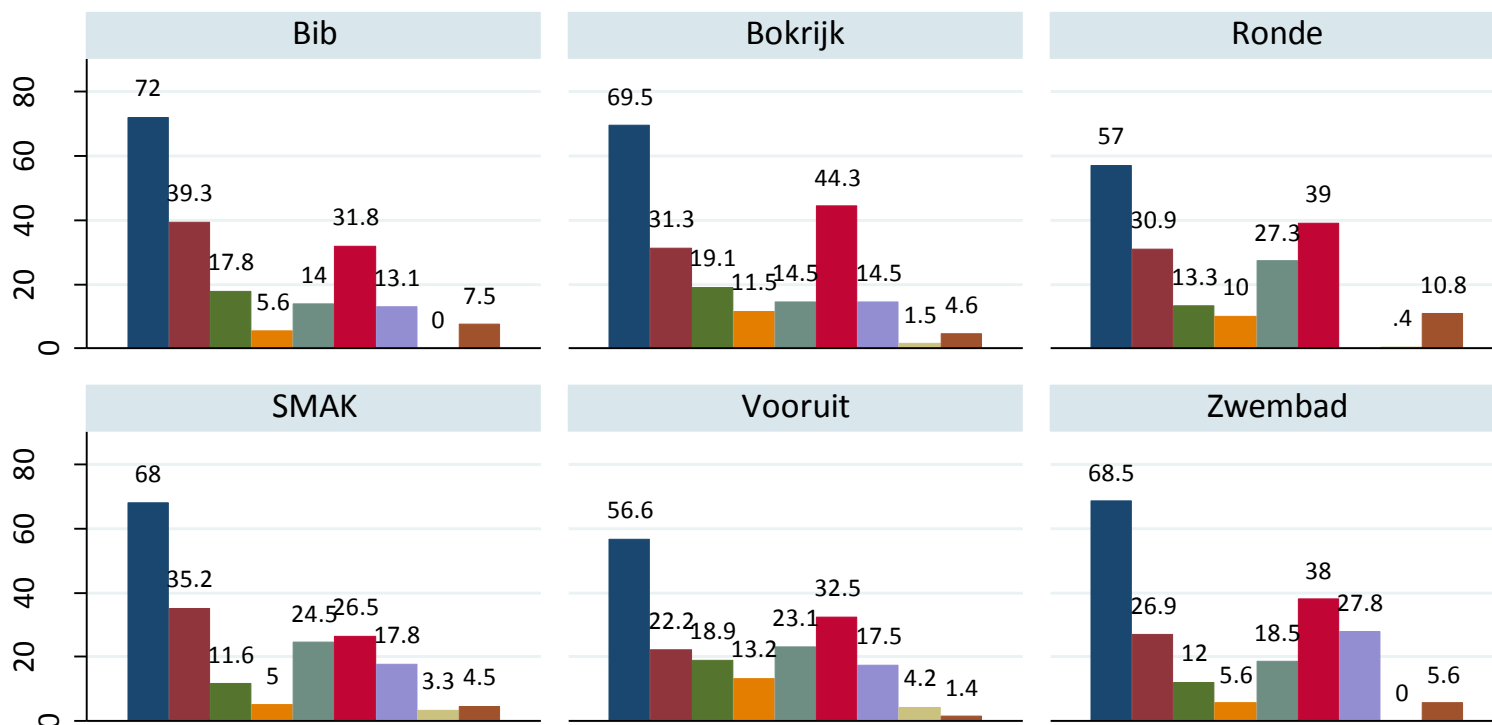
% dat bereid is voorgesteld bedrag te betalen

- Hoog percentage Neen-Neen antwoorden
- Verhoogt met hogere bedragen op voorgelegde biedkaart

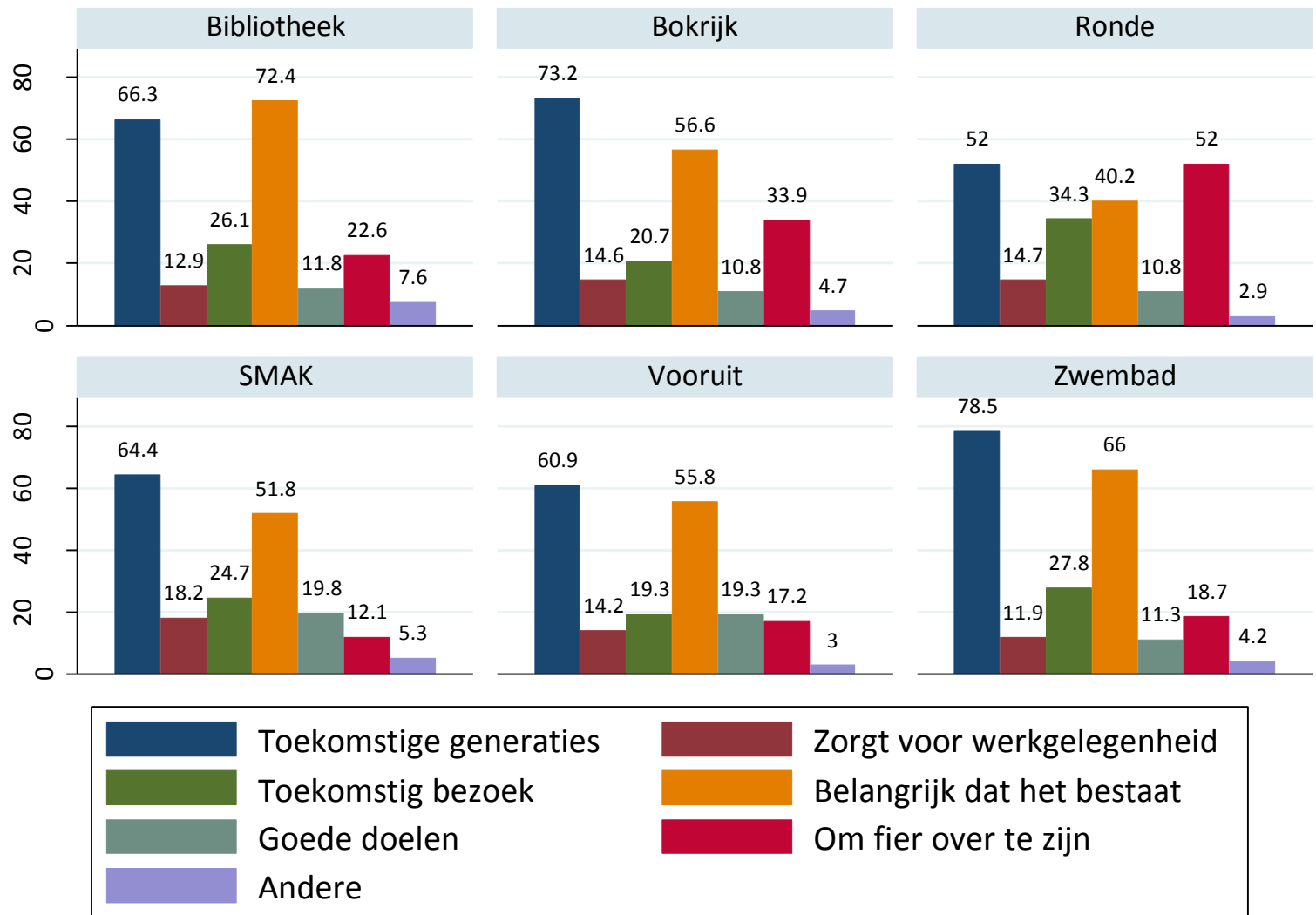
Motivaties voor 'neen - neen'

Percentage – meerdere motivaties mogelijk

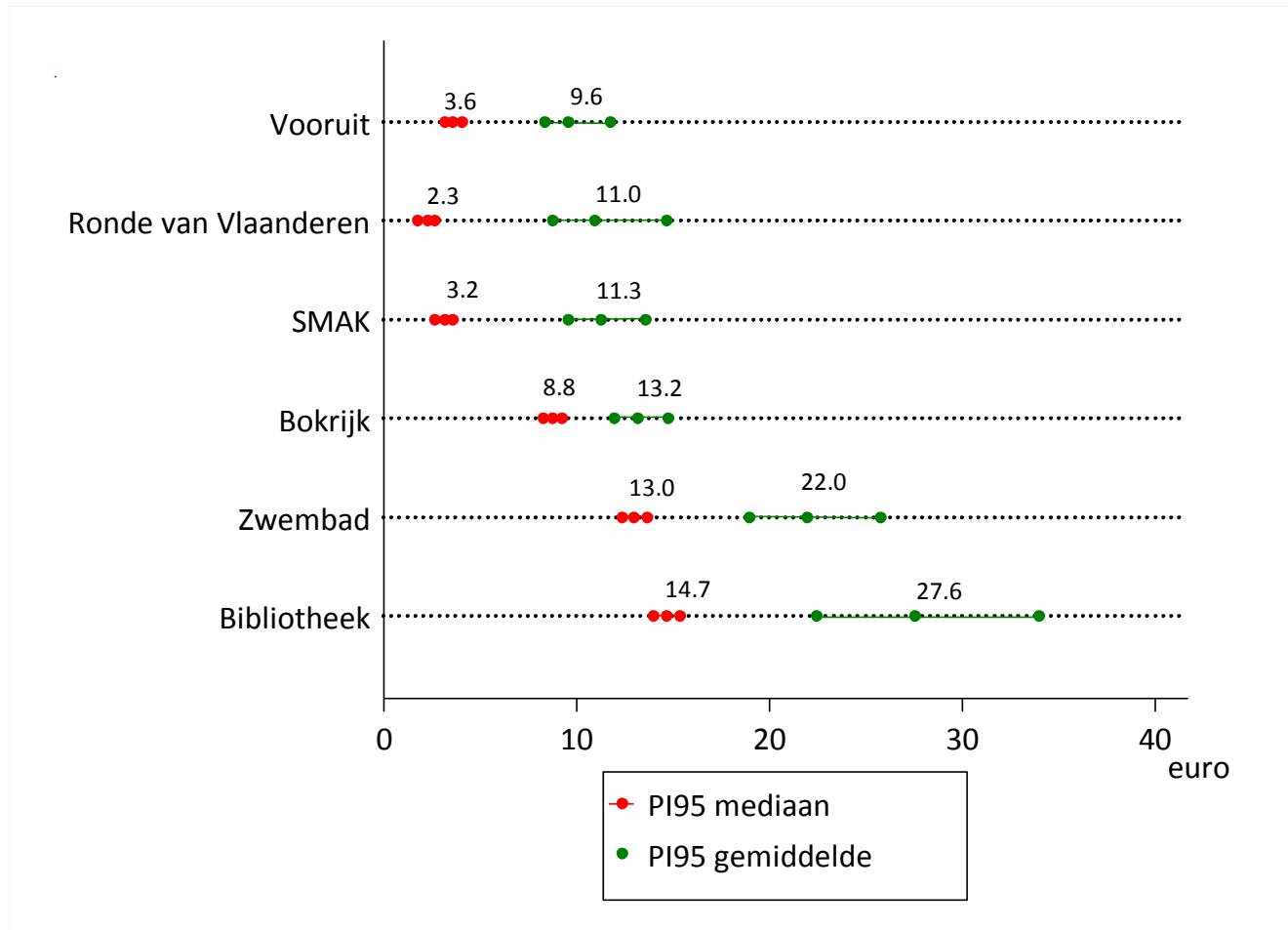

Motivaties voor een 'Ja'

Percentage – meerdere motivaties mogelijk

Gemiddelde en mediane BTB

- Gemiddelde BTB: bedrag dat het gemiddelde individu wil betalen = monetaire uitdrukking van de baten
- Mediane BTB: hoogste bedrag dat 50% van de populatie wil betalen

Kenmerken die de BTB beïnvloeden

	SMAK	Bib	Ronde	Zwembad	Bokrijk	Vooruit
Gebruiker vs niet-gebruiker	1,90*	1,40*	1,32	1,33*	1,63*	1,94*
Inkomen						
• moeilijk vs midden	0,86	0,59*	0,92	0,61*	0,78**	1,25
• makkelijk vs midden	1,23**	1,17	1,26*	0,98	1,24**	1,11
Leeftijd						
• 18-34 vs 35-54	0,79**	0,87	0,81	1,09	0,66*	0,85
• 55-64 vs 35-54	1,11	1	1,28**	0,97	1,02	1,03
• +65 vs 35-54	0,89	1,03	1,08	1,13	0,98	0,95
Diploma						
• Dagonderwijs vs hoger sec.	1,06	0,82	0,9	0,91	1,43	1,42
• Geen of lager vs hoger sec.	0,81	0,83	1,09	0,86	0,82	0,92
• Lager sec. vs hoger sec.	0,96	1,08	1,27	1,14	0,92	0,98
• Hoger onderwijs vs hoger sec.	1,04	1,13	1,14	1,15	1,12	1,2

*Met 95% kans is de multiplicator $\neq 1$, **met 90% kans is de multiplicator $\neq 1$

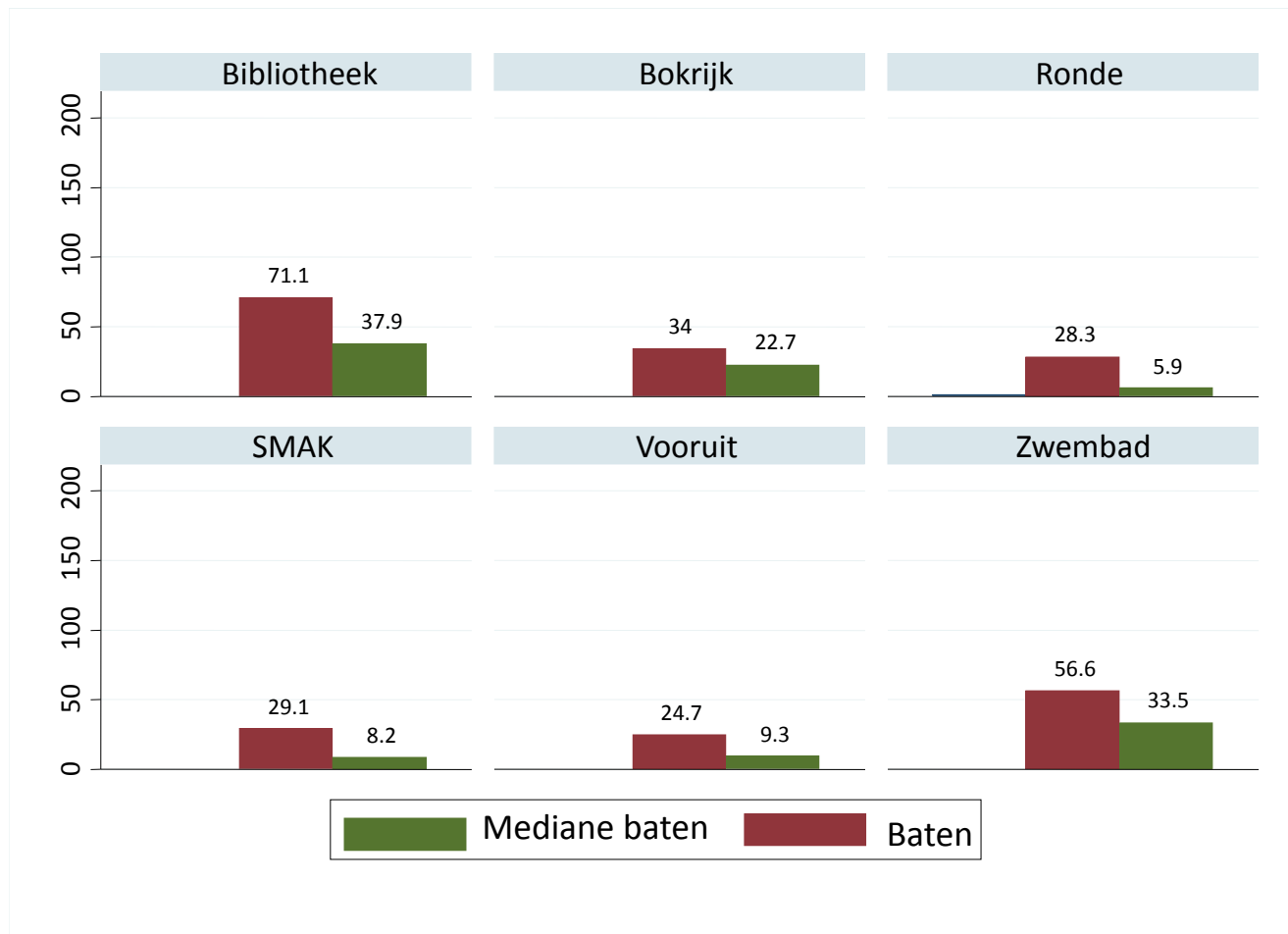
Kenmerken die de BTB beïnvloeden

	SMAK	Bib	Ronde	Zwembad	Bokrijk	Vooruit
Antwoorden						
• Vertekende vs niet-vertekende	0,38*	0,19*	0,29*	0,16*	0,24*	0,33*
Kunstparticipatie						
• 1 participatie meer	1,02*	nvt	nvt	nvt	1	1,01*
Afstand						
• Midden vs dichtbij	0,89	nvt	nvt	nvt	0,98	1,21
• Ver vs dichtbij	0,73**	nvt	nvt	nvt	0,69**	1,11
Inwoner van Oost- of West-Vl						
• Ja vs neen	nvt	nvt	1,25*	nvt	nvt	nvt
N	481	489	456	464	423	452
R²	0,23	0,28	0,17	0,27	0,28	0,2

*Met 95% kans is de multiplicator $\neq 1$, **met 90% kans is de multiplicator $\neq 1$

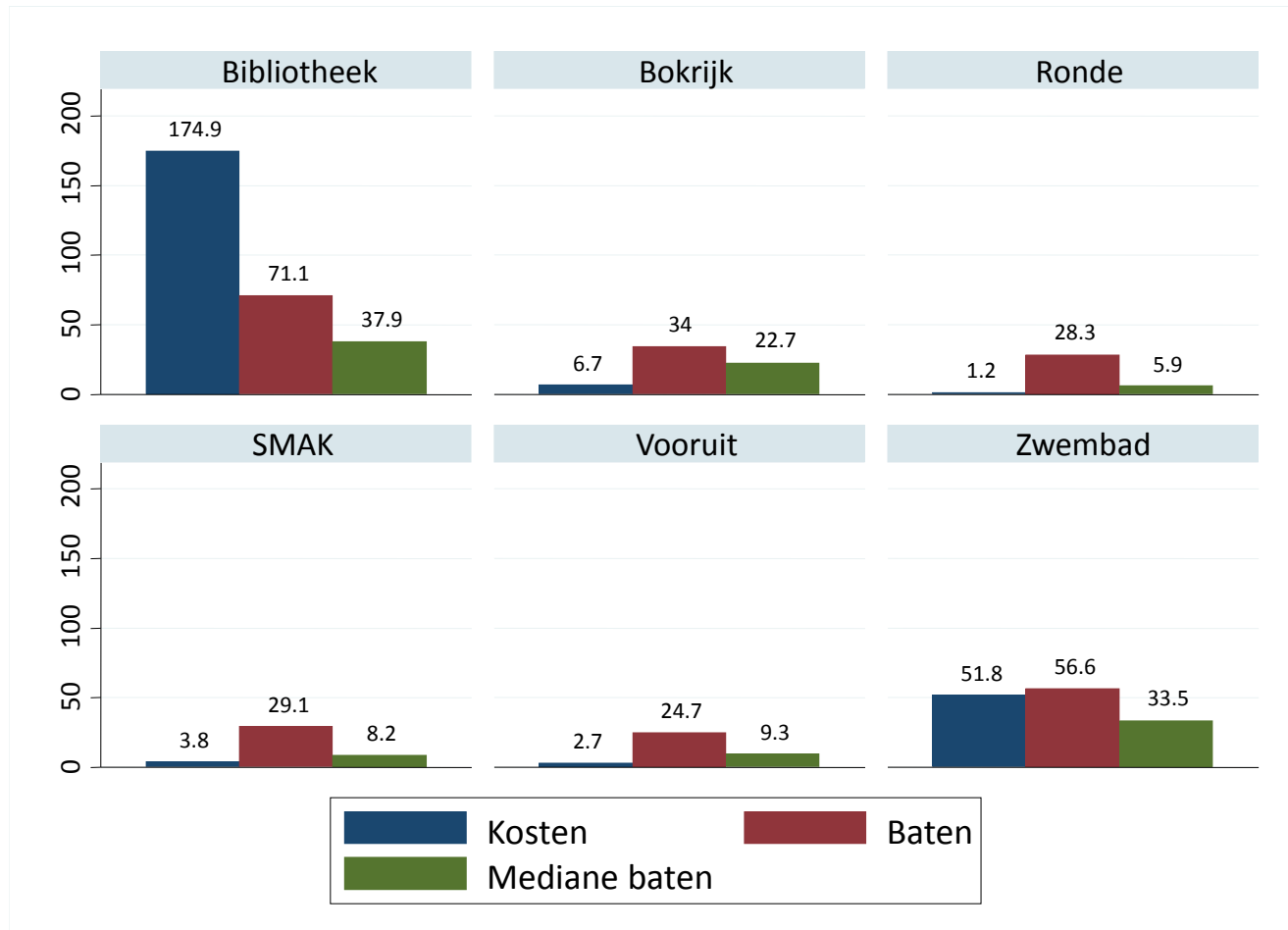
Kosten en baten

in miljoen euro per jaar

- Extrapolatie van de individuele BTB naar de populatie (= aantal gezinnen in het Vlaamse Gewest)

Kosten en baten in miljoen euro per jaar

- Kosten: som van alle financiële middelen die de verschillende overheden jaarlijks investeren in de case

Kosten-batenanalyse

- Inleiding
- Economische concepten
- Survey
- Resultaten
- **Besluit**

Besluit

- De niet-gebruikswaarde negeren in een kosten-batenanalyse leidt tot een onderschatting van de economische waarde van sport en cultuur. Bij het evalueren van overheidsinvesteringen in cultuur mag men daarom niet enkel rekening houden met de gebruikers. Men moet ook rekening houden met de niet-gebruikers. Ook zij hechten waarde aan cultuur en sport, ook al maken ze er zelf geen gebruik van.
- De openbare bibliotheken krijgen een hoge waardering, zowel van de gebruikers als van de niet-gebruikers. Daartegenover staan hoge kosten die inherent verbonden zijn met decretale bepalingen.
- De overheidsuitgaven voor het SMAK, de Ronde van Vlaanderen, Bokrijk en de Vooruit brengen een veelvoud van de baten op. Veel meer dan 50% van de bevolking staat achter deze uitgaven.
- Ook het lokale zwembad komt goed uit de vergelijking. Door rekening te houden met de baten van niet-gebruikers blijkt immers dat de overheidskosten gedekt kunnen worden. 50% van de bevolking staat echter niet achter deze uitgaven.